

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ประเทศในกลุ่มอาเซียนมีการรวมตัวกัน ภายหลังจากการประกาศปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok declaration) และการก่อตั้งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ซึ่งต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Nations) เป็นต้นมา ประเทศสมาชิกอาเซียนต่างได้รับประโยชน์จากความร่วมมือที่ช่วยให้ผ่านพ้นวิกฤตต่างๆ และสามารถเพิ่มอำนาจต่อรองกับประชาคมอื่นๆ ในโลกให้สูงขึ้น แม้จะเป็นเพียงการรวมตัวกันอย่างหลวมๆ ก็ตามภายหลังจากการรับรองเอกสาร “วิสัยทัศน์อาเซียน 2020” (ASEAN vision 2020) ในปี พ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997) เพื่อพัฒนาอาเซียนไปสู่ “ประชาคมอาเซียน” (ASEAN community) ให้เป็นผลสำเร็จภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) และเห็นชอบให้มีการร่าง “กฎบัตรอาเซียน” เพื่อเป็น “ธรรมนูญ” การบริหารปกครองกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ตลอดจนการประชุมสุดยอดอาเซียนในปี พ.ศ. 2550 (ค.ศ. 2007) ที่มีความตกลงให้เร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จเร็วขึ้นอีก 5 ปี คือ ภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) ซึ่งมีการลงนามรับรอง “ร่างกฎบัตรอาเซียน” (ASEAN charter) เพื่อใช้เป็นกติกาในการอยู่ร่วมกันที่เน้นความยึดมั่นในหลักการแห่งประชาธิปไตยโดยหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล การเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ที่จะนำไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียนดังกล่าวว่า “One vision, one identity, one community” ส่งผลให้เกิดความพยายามในการขับเคลื่อน และเตรียมการเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ให้ทันตามกำหนดเวลาดังกล่าวในทุกมิติอย่างเป็นรูปธรรมและจริงจังมากยิ่งขึ้น

ความสำคัญของการเป็นประชาคมอาเซียนเป็นการรวมตัวกัน เพื่อให้เกิดความเอื้ออาทรกัน แลกเปลี่ยนความรู้ และเรียนรู้การอยู่ร่วมกันที่สำคัญกว่านั้นก็คือ จะทำให้ประเทศเข้มแข็งขึ้นในกรณีของการไม่ได้ร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนก็สามารถดำรงอยู่ได้ เพียงแต่สิทธิในการค้าสิทธิเรื่อง ที่เอื้ออำนวยเฉพาะสมาชิก ประเทศก็จะไม่ได้รับความสะดวกหรือได้รับโอกาสอันดีการติดต่อในทุกด้านจะถูกกำหนดจากสิทธิของประเทศสมาชิกเป็นลำดับแรก ดังนั้น “อาเซียน” จึงเป็นการรวมกลุ่มเพื่อร่วมมือในการช่วยเหลือกัน สร้างความมั่นคง ร่วมกันแก้ไขในปัญหาให้บรรเทาเบาบางลดความขัดแย้ง การรวมตัวกันเป็นอาเซียนทำให้ประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จะสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และพบกับความท้าทายของปัญหาได้ดียิ่งขึ้น

การศึกษามีหน้าที่โดยตรงที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ที่จำเป็นในการขับเคลื่อนและเตรียมการเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ทันตามกำหนด ในกรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก (Three pillars of ASEAN community) ซึ่งประกอบด้วยประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community - APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) อย่างหลีกเลี่ยงมิได้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา หน่วยวิจัยและพัฒนานโยบายและแผนการศึกษาของชาติ มีความตระหนักรู้และมีความพร้อมในการกำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่สอดคล้องกับนโยบายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ที่มุ่งสร้างคนไทยยุคใหม่ให้มีความรู้ความดี และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งหมายรวมถึงการจัดการศึกษาเพื่อให้นักไทยมีความพร้อมที่จะเป็นพลเมืองอาเซียนที่สามารถแข่งขันได้ และอยู่ร่วมกับเพื่อนบ้านอย่างสันติสุข ตลอดจนเป็นต้นแบบการดำเนินการเพื่อขยายผลความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านต่างๆ ในภูมิภาคเดียวกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 1) และได้มีการดำเนินการเพื่อให้เกิดการบูรณาการในด้านการศึกษา สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างกิจกรรมเสริมมิตรภาพ โดยมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษา โดยให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education hub) มีการเตรียมความพร้อมสำหรับกรบความคิด ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านการศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและการจัดการศึกษา

2. การเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาหลักของอาเซียน และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ เตรียมความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และหลักสูตรอาเซียนเป็นต้น

3. การเตรียมความพร้อมการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าอุดมศึกษาให้สร้างความรู้สึกร่วมกัน แบบพี่น้อง แบบสมาชิกที่อยู่ในครอบครัวอาเซียน สร้างค่านิยมการเป็นอาเซียน โดยการสร้างเครือข่ายผู้นำกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ ให้เป็นผู้นำอาเซียนรุ่นต่อไป

4. การเตรียมความพร้อมการศึกษาระดับอาชีวศึกษา/อุดมศึกษา ให้เสริมสร้างทักษะด้วยวิชาชีพ สร้างเครือข่ายของสถาบันการศึกษาในอาเซียน และมีโครงการโอนหน่วยกิต โครงการลดช่องว่าง เพื่อพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน มีการจัดทำหลักสูตรอย่างเข้มข้น และสอดคล้องในทิศทางอาเซียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการโครงการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียนจำนวน 68 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ 1) โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนอีก 1 ภาษา พหุวัฒนธรรม (Sister school) จำนวน 30 โรงเรียน 2) โรงเรียนที่จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เน้นการเรียนการสอนภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียน 1 ภาษา (ภาษาของประเทศที่มีชายแดนติดที่ตั้งของโรงเรียน เช่น ลาว พม่า กัมพูชา และมาเลเซีย) พหุวัฒนธรรม เทคโนโลยี และพัฒนาให้เป็นศูนย์อาเซียนศึกษาที่มีความพร้อมและศักยภาพ ในการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนัก รวมทั้งจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (Buffer school) จำนวน 24 โรงเรียน 3) โรงเรียนที่มีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการจัดการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ในโรงเรียนให้มีความเข้มข้นในเนื้อหาสาระ ความรู้ ความเข้าใจ และเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาไปสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Focus school) จำนวน 14 โรงเรียน ทั้งนี้มีโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายมากกว่า 500 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนและจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาโรงเรียนได้จัดกิจกรรมหลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านสื่อ อุปกรณ์ รูปภาพ วิดีทัศน์ นิทรรศการ การจัดกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนทางสื่อ ICT (Information Communication Technology) ซึ่งกิจกรรมที่กล่าวมาเป็นการออกแบบและจัดประสบการณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียนและโรงเรียนเครือข่ายได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นไปตามแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง และมีกิจกรรมค่ายสร้างสรรค์ ที่เน้นการสร้างความรู้ความตระหนักเรื่องประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 2)

ซึ่งการดำเนินงานของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ เพราะการบริหารวิชาการเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารตามบทบาทหน้าที่ และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำครูในด้านวิชาการ ทำงานร่วมกับครู กระตุ้นให้คำแนะนำและประสานให้ครูทุก

คนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมอบหมายความรับผิดชอบไปให้ครูทุกคนที่จะหาแนวทางหรือวิธีการที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ การดำเนินการหรือการจัดกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2553, หน้า 37)

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทองนั้นอยู่ในเขตภาคกลาง ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ประชากรในพื้นที่เป็นคนดั้งเดิมมาแต่กำเนิด มีแรงงานต่างชาติเข้ามาทำงานอยู่พอสมควร อีกทั้งยังใกล้กับเมืองหลวง มีคมนาคมที่สะดวก จึงทำให้โรงเรียนในจังหวัดอ่างทองไม่ถูกเลือกเข้าโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนในทันที แต่ได้ถูกคัดเลือกเข้าโครงการดังกล่าวในภายหลัง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ ด้านสภาพการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปัจจุบัน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีสภาพการดำเนินงานที่เน้นในด้านการจัดแหล่งเรียนรู้อาเซียน การจัดการเรียนรู้อาเซียนในรายวิชาเพิ่มเติมหรือบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่นๆ หรือส่งเสริมให้ครูทำแผนการสอนอาเซียน เป็นต้น ส่วนปัญหาการบริหารงานวิชาการ พบว่า โรงเรียนไม่สามารถนำนโยบายมาปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ขาดงบประมาณในการจ้างบุคลากรด้านภาษาอาเซียน อีกทั้งครูและนักเรียนขาดความตระหนักและไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียนในการสื่อสารได้ เป็นต้น (ชวิษ ศรีสว่าง, 2556, 28 มกราคม) (วิมลรัฐพัชรโพธิ์เพชร, 2556, 18 มกราคม) (สุเทพ สังข์วิเศษ, 2556, 22 มกราคม) จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยยังไม่พบแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ดังนั้นในฐานะผู้วิจัยเป็นบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอ่างทอง จึงให้ความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทองและเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมที่จะเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง

3. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสำคัญ คือ ในด้านเชิงปฏิบัติทำให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการบริหารงานวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน 6) ด้านการแนะแนวการศึกษา 7) ด้านการประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ นอกจากนั้นผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ไปใช้ในการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ได้แนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการที่มีความเป็นไปได้ สามารถนำไปปรับใช้กับโรงเรียนในสังกัด และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ข้อมูลสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยในการวิเคราะห์ของงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอ่างทอง

2. ประชากร ประกอบด้วย

2.1 ชั้นศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5, 2557, หน้า 13)

2.2 ชั้นศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5, 2557, หน้า 13)

2.3 ชั้นศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประชากร ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก

สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา มีประสบการณ์ในหน่วยงานทางการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

2.4 ชั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5, 2557, หน้า 13)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 สภาพการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

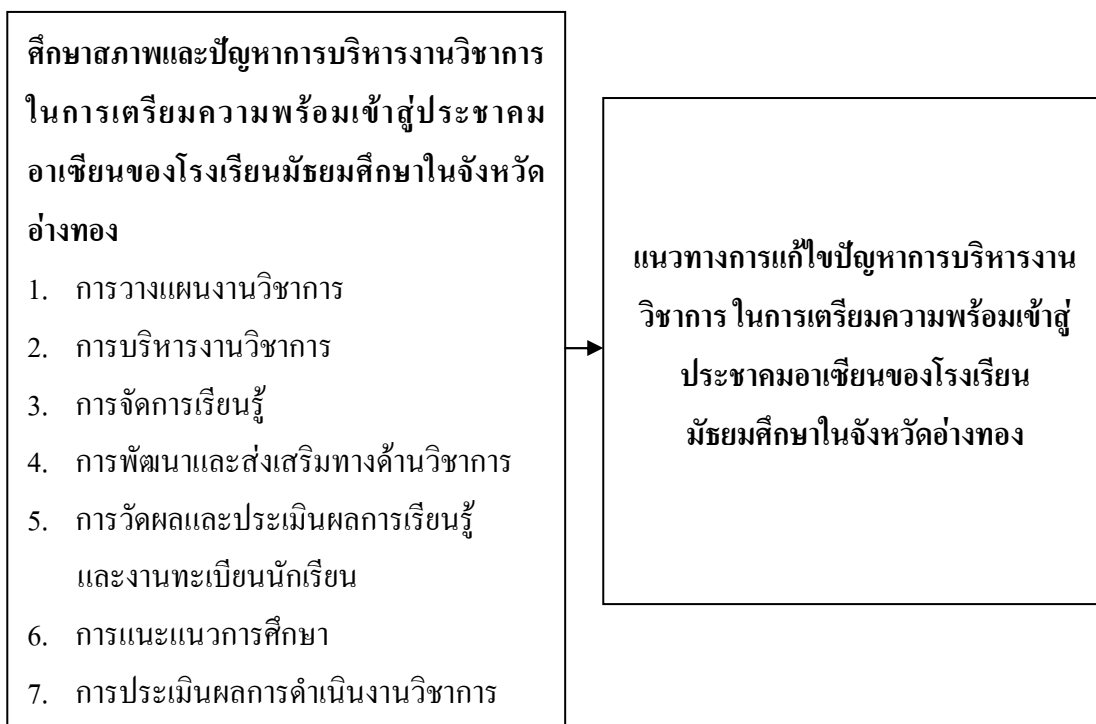
3.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3.4 ความเป็นไปได้ของแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553ก, หน้า 31) ; รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, หน้า 30) ; สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2552, หน้า 5) จากนั้นนำมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ออกมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน จึงขอให้ความหมายของคำสำคัญ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังต่อไปนี้

1. การบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้อาเซียนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน และมีการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การบริหารงานวิชาการ 3) การจัดการเรียนรู้ 4) การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน 6) การแนะแนวการศึกษา 7) การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ โดยบริหารงานให้มีความสอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

2. สภาพการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง การปฏิบัติงานในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ มีขอบข่ายของงาน ดังนี้

2.1 การวางแผนงานวิชาการ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลด้านอาเซียนและกำหนดแนวปฏิบัติการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามกรอบการพัฒนาการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน และจัดทำเอกสารคู่มือครูหรือคู่มือนักเรียนที่มีเนื้อหาของประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ

2.2 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการดำเนินงานด้านอาเซียนโดยตรง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นอาเซียน จัดกลุ่มการเรียนรู้ ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน จัดการเรียนรู้อาเซียนลงในตารางสอนและสามารถจัดครูเข้าสอนแทนได้ นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานทางวิชาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.3 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำ ใช้ ปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ หรือแผนบูรณาการอาเซียน จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นอาเซียน จัดหา ทำ ใช้ บำรุงรักษาและส่งเสริมการผลิตสื่ออาเซียน จัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนไม่ผ่าน ในการจัดการเรียนรู้อาเซียน จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นอาเซียน

2.4 การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนสู่อาเซียน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาความรู้ด้านอาเซียนและเทคโนโลยี กำหนด ดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการพัฒนาครูในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จัดบรรยายวิชาการด้านอาเซียนในโรงเรียน ส่งเสริมการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่งเสริมการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้อาเซียน

2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และงานทะเบียนนักเรียน หมายถึง การดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้อาเซียน สร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ มีเอกสาร แบบฟอร์มการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐานการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และงานทะเบียนนักเรียน ในการจัดการเรียนรู้อาเซียน

2.6 การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การแต่งตั้งครูแนะแนว เพื่อรับผิดชอบ ดูแลการแนะแนวการศึกษาในประชาคมอาเซียนให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา สถาบันต่างๆ ในภูมิภาคอาเซียนให้นักเรียนได้รับทราบ แนะแนวอาชีพต่างๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การแนะแนวการศึกษา กับโรงเรียนหรือเครือข่ายอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียน ติดตามและประเมินผลการแนะแนวการศึกษาในประชาคมอาเซียน และนำผลการประเมินไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2.7 การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ หมายถึง การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน และมีการประเมินผลในด้านคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ในรายวิชา/สาระเพิ่มเติม/เนื้อหาที่บูรณาการอาเซียน ซึ่งทั้งหมดสามารถวัดจากแบบสอบถามสภาพการ

บริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง

3. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง ระดับของอุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) การวางแผนงานวิชาการ 2) การบริหารงานวิชาการ 3) การจัดการเรียนรู้ 4) การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และงานทะเบียนนักเรียน 6) การแนะแนวการศึกษา และ 7) การประเมินผลการดำเนินงานวิชาการ ซึ่งทั้งหมดสามารถวัดจากแบบสอบถามปลายเปิดตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง ข้อเสนอแนะ วิธีการปฏิบัติที่นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานวิชาการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งทั้งหมดสามารถวัดจากแบบสอบถามแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง

5. ประชาคมอาเซียน หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations : ASEAN) หรือ “อาเซียน” เป็นองค์การทางภูมิรัฐศาสตร์ และองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไน ลาว กัมพูชา เวียดนาม และพม่า

6. การจัดการเรียนรู้อาเซียน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนศึกษา จัดเป็นแบบรายวิชาเพิ่มเติมหรือบูรณาการกับกลุ่มสาระต่างๆ

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

8. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่รับผิดชอบในการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานศึกษาได้รับทราบถึงสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปแก้ไขปัญหาในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 มีแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่มีความเป็นไปได้ สามารถนำไปปรับใช้กับโรงเรียนในสังกัดได้
3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ข้อมูลสภาพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป